

մէջ տարի մնացած է, և Երզնկայից թափանձաբերութեամբ վրայ առաջարկած գործնական խնդրով Մանուկը:

Այսպէս՝ երբորդ անգամ փոխադրուելով Երզնկա, հոս սկսած է վեցերորդ պաշտօնավարութիւնը այս ագամ ազգային Միացեալ վարժարանաց մէջ: Երբ կարգի բերեց չորս թաղերու վարժարանները միացուցած էին բոլոր մի քան տարեան մէջ քանիցս փոխադրուելէն յաջորդած: Հոս Միացեալ վարժարանի մէջ կը պաշտօնավարէ երես տարի: Կոստանիայ 50է աւելի պաշտօնակիներ և 2000ի մօտ ստանդարթիւն:

Եթեհերոզ պաշտօնավարութիւնը եղած է Հալէպ, 1901էն մինչև 1903, երկու տարի:

Սեփեհեր պաշտօնավարութիւնը Էօտէմըշ, երես տարի 1903էն մինչև 1906:

Իննեհերոզ և վերջին պաշտօնավարութիւնը եղած է Իզմիր, ուր փոխադրուեցաւ 1906-ի և կը մնայ ահա 14 տարիէ ի վեր:

Ինչպէս կը տեսնուի, Երզնկայի առաջին պաշտօնավարութիւնը սկսած է 1879ին: Այդ փոփոխութիւնը մինչև հիմա 41 տարի է անցնում: Տարեկան մէջ երեք տարեան պաշտօնավարութիւնը իբրեւ օգնական դաստիարակչի կը պարտաւորուի անորոշ ժամանակով:

Բացի Տրոպիկոնէն, Երզնկայի երկու տարեան վարժարանէն և Իզմիրէն, աւելցնելով Երզնկայի վարժարանը և Երզնկայի վարժարանը:

Պ. Ամատեան չ'անցած է ու զատառաջութիւնները չորս անգամ շրջապահ: Ստանդարտ փոխադրութեան հետ գործ ունենալու, անոնց արտին խօսած է: Բարձրակարգ ազգայնականութեան, ընկերայնական և քաղաքական սիրտը վերաբերեալ առողջ գաղափարներ ներշնչելու աշխատած է: Գաղափարները, զարգացուելու, բարձրացուելու կատարելագործութեամբ պէտքը չեղած է ու չակերտացել: Այս մասին փայլուն արդիւնքներու հասած է վասնորի իր աշակերտներէն շատեր բարձրագոյն կրթութեան ձեռքով և պատմաբան դիրքերու տէր եղած են: Եթէ աշակերտաց սէրն ու համակրութիւնը հանգէպ ուսուցչին՝ ուսուցչական կրնայ համարուել զոր արժանիքին, բոլոր հին ու նոր, մեծ ու փոքր աշակերտները սիրած, գոհացած ու փառաւորած են իրենց ուսուցիչը:

Պաշտօնավարած տեղերը պարզ ուսուցչի դեր կատարելով գոհացած չէ Պ. Ամատեան, այլ ժողովարդն ու երիտասարդութիւնը հրահանգելու, յուսաւորելու միջոցներ խորհած ու գործողութեան է: Ծառ տեղ խորաններ, ընթերցատեղներ, մատենադարաններ, կիրակնօրեայ կամ գիշերային դասախօսութիւններ հաստատած է:

Ուսուցչական բազմազան վիճակէն ժամանակ գտնելով՝ գրականութեան ալ ծառայութիւն մատուցանելու նկրտած է:

Արեւելեան Մամուլի մէջ գրած է Երզնկայի տեղագրութեան, ազգագրութեան վրայ երկար ու շարունակական ուսումնասիրութիւնները իրենց հաջողութեամբ արժանացնելու գաղափարը: Մամուլի մէջ գրած է բանասիրական, լեզուաբանական և ուրիշ նիւթերու վրայ ուսումնասիրութիւններ «Հայերենի» մէջ գաղափարներ կանգնելու և բարձրագոյն վրայ յօդուածներ «Ա. Մամուլ»ի մէջ նմանապէս ուղեւորութիւններ:

Ահա պատկերը հայկապ ուսուցչի մը, պարտաւորուած մարդու մը և անխնայ փառասիրտի մը, զոր անձամբ ծանօտացնելու և գնահատելու բախտն ունեցայ Միւլիթարեան վարժարանի մէջ 1916—1919 շրջանին, ուր հայերէնի և թուրքերէնի չ'ուսուցիչ էր: Իմ վրաս Պ. Ամատեան այն ապաւորութիւնը թողած էր որ վարժարան կը մտնէր, ոչ թէ միտ ուսուցիչներու պէս ժամը լրացնելու համար այլ կարծես սեփականութեան կը գտնուէր իր գաղափարներէն բոլորուած, գտնուէր ուսուցանելու աւելի, դաստիարակելու, կրթելու և ազնուացնելու նախադր:

40-ամեայ երկար գործունէութեան շրջանը Պ. Ամատեանը կործան չ'առնած ու ծանօթացուցած չէ, այնպէս որ վերջերս տաժարելի հիւանդութեան մը մատնուած ըլլալով հանգիստ, կը շարունակէր յաճախել վարժարան, հասկնալ իր սիրելիներուն ու բարեկամներուն թափանձաբերութեամբ և պատկառելով ուսուցչի դերը այս փայլուն օրինակին հանգէպ:

Հ. ՀԱՍՏԵԱՆՆԱՅ ԳՐ. ՀԱՄԱՐԱՆՈՒՄ

ՏԱՃԻԿ ՊՈԼ ԷՎԻՔԵԱՆ ԳԱՇՆԱԳԻՐ

(ՊԱՏՃԵՆ)

Մեղացիներէ կ'առնուէր և Բաշլէն Սեփեհէն իրենց անհատականութեան կ'առնուէր: Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր և Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր:

Յուլի 23ին միացողներ կ'առնուէր և Բաշլէն Սեփեհէն իրենց անհատականութեան կ'առնուէր: Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր և Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր:

Յիշեալ գաղափարը պարտաւորութեամբ է հետեւեալ յօդուածները:

1. Բոլոր ազգերի և կրօններին համար հաւատարմութեան հիմունքն ընդունած և իրարեւելիք ազգին իր սեփական ծախսաւորին իշխելու ընդդէմ լինելու պաշտօնականութեան համար: Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր և Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր:

2. Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր և Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր:

3. Ռուս սովետական հանրապետական կառավարութիւնն ընդունում և վաւերացնում է օսմանեան կառավարութեան անկախութիւնն ու կատարեալ գերիշխանութիւնը: Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր և Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր:

4. Եթէ Համաձայնական պետութիւնները մերժեն այս հիմունքներով հաշտութիւն կնքել օսմանեան կառավարութեան հետ և ստիպել կայսերական կառավարութիւնը գործող պաշտպանելու իր իրաւունքները, սովետական կառավարութիւնն իր բոլոր նիւթական և բարոյական ուժերով պիտի օգնէ պաշտպանելու օսմանեան գերիշխանութիւնը և հողային ամբողջականութիւնը: Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր և Երբեք 23 Յուլի 1920 թ. կ'առնուէր:

5. Օսմանեան կառավարութեան և խալիֆայութեան բարոյապէս կապուած լինելով այս գաղափարն ստորագրող բոլոր իսլամ պաշտամունքները, յանձն են առնում իրենց երկրները:

մէջ և շրջապատի վիճակին ու պայմաններին ներդաշնակօրէն գործադրելու բոլոր այն հաստատական կարգերը, որոնք յայտարարուած և գործադրուած են սովետական հանրապետութեան կողմից և որոնք իսլամական հաւատալիքներին ու սկզբունքներին բնաւ դէմ չեն:

6. Իր անկախութեան և շարժելու ազատութեան տէր եղող օսմանեան ուժերու ներկայացուցչութիւնը, սովետական հանրապետութեան կառավարութեան կողմից պետական դատաւարութեան օժիւրով ամբաստանուելով օսմանեան սահմաններին ներս ապաստանողները պիտի վերագործնէ եթէ պահանջուի:

7. Սովետական հանրապետութեան կառավարութիւնը իր բացարձակ նշանակութեամբ է համարում բոլոր իսլամացիների անկախութեան և ինքնավարութեան վաւերացումը:

Կ ԻԼԻԿԻԱՅԷ ԼՈՒԻՐԵՐ

ԹՈՒՐԿ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՀՐԱՀԱՆԳՐԱՆԱՅԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

Կը ծանուցուի թէ տեղական բնակչութիւնը, Փրանսացիներու կողմէ քաղաքին և շրջակայից գրաւումին պատճառաւ երկրի ապագայի հարցով մտահոգ, այս վերջերս խորապէս յուզուած են, այդ գրաւումին երկարածրգաւելուն հետեւեալով, և թէ ան՝ Փրանսացեաց հանգէպ թշնամական վերաբերում մը ցոյց կուտայ ու նոյն իսկ անոնց վրայ յարձակելու մտադրութիւն ունի:

Փրանսացի յայտարարած ու վստահացուցած ըլլալով թէ գրաւումը առ ժամանակեայ ընդմիջ մը ունի և թէ հաշտութիւնէն յետոյ զօրքերը պիտի քաշուին, անոնց վրայ յարձակում մը ոչ միայն անհետանալ պիտի ըլլար, այլ նոյն իսկ այդ տեսակ յարձակումի մը տեղի տալ ու կարգ ու կանոն խռովել իբր հետեւեալ պիտի ունենար աւելի երկարաձգել այդ գրաւումը և փոխել տալ, բնականաբար ի վնաս մեզի, որոշումը կը շահութեան Համաժողովը պիտի տար թէ Ատանայի կուսակալութեան և թէ ուրիշ հողամասերու վերաբերմամբ:

Կ'ապաստուի ուրեմն որ Ձերդ վստահութիւնը կացութիւնը յարմար եղանակաւ մը բացատրէ այդ կողմերու ժողովրդեան, անոնց պէտք եղած խորհուրդները տայ և ձեռք տանէ այն բոլոր միջոցները որք հարկաւոր են կանխարգելու համար այն տեսակ ձեռնարկներ կամ ծրագրեր որոնք երկրի համար մահաւոր կերպով զօրաղջ հետեւեալներ պիտի ունենային:

Կ'ապաստուի Ձեր պատասխանին միևնոյն ժամանակ:

Ներքին գործոց նախարար՝ Ա. ԲէշիՏ

20Ի. ՏԻԻՖԻԵՍԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մայիս 10 ին կէսօրէ վերջ կառավարչատան մէջ հրաւիրուած էին քաղաքի բոլոր մեծամեծները, մօտաւորապէս 60 հոգի:

Հայոց կողմէ ներկայ էին Առաջնորդ Հայրը և Ազգ. Միութեան ատենապետը:

Ջոր. Տիւֆիէօ շատ խիստ ձեռք մը գրեթէ հետեւեալ յայտարարութիւնները քննարկեց:

Դուք երբեք մը մարդոց լիազորութեամբ սկսեցաւ շարժում մը որուն նպատակն էր զուրա հանել Փրանսացիները այս երկրէն:

Այդ յիմարները յուսացին թէ այս կերպով պիտի յաջողին իրենց անմիտ քայլերուն մէջ:

Սակայն սակաւ պատճառ պիտի ըլլայ որ ամենախիստ միջոցներու դիմէնք որմէ, մենք՝ Փրանսացիներս չէ որ պիտի վնասուինք տպագրութեամբ Այդ սպառնալիքները ինքի կուգան Ատանայէն 30 քիլոմէթր հեռուէն ու ես գիտեմ թէ քաղաքին մէջ իսկ այդպէս մտածողներ կը գտնուին:

Սակայն սակաւ յիմարութիւնէ գտաւ ուրիշ բան չէ, և անոնք ոչ մէկ արգիւնք կրնան ձեռք բերել: Ես իբր գիտեմ որ պիտի կատարեմ իմ ստացած հրաւանգներս և առոր արդիւնքը պիտի ըլլայ գիւղերու այրում տուններու, կործանում:

Անոնք շարաշար կերպով պիտի խորանին իրենց յոյսերուն մէջ, և իրենց մէջ մի ձեռնարկը պատճառ պիտի գտնուի որ գրաւումը երկարաձգուի:

Կը հարցնենք, կ'ուզեն որ ծարաւից միջոցներու դիմեմ, եթէ այս, թող հրամանն, միջոցներու մասին մենք ամենէն քիչը կը մտածենք:

Մենք հոս ենք ու հոս պիտի մնանք: Ու ամեն մի խլրտում խիստ միջոցներով պիտի զսպենք: Պիտի քարոյքանք ընենք այն թաղերը որոնցմէ ըմբոստութեան ռեժ շարժում կը տեսնենք:

Վ ԵՐ ԶԻՆ ԺԱՄ

ԷՆՎԵՐ ԴԵՊԻ ՎՐԱՍՏԱՆ

Էնվերի կողմէ զօրակոչի յայտարարութեան մասին հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը տրուին:

Էնվեր որ Գերմանիա կը գտնուէր, Պաքու եկած է. Ռուս-թաթար բանակին հրամատարութիւնն ստանձնելու համար, որ 50000 զինուորէ կը բաղկանայ: Այս ուժին զուլա անցած էնվեր պիտի արշաւէ Վրաստանի և Պաթուկի վրայ, և միանալով Մ. Բէշմալի հետ, պիտի յարձակի համաձայնական ճակատներուն վրայ:

ԻՏԱԼԻՈՑ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՑՐՈՒՈՒՄԸ

Հռոմէ՝ կը հեռագրեն որ, եթէ Նիթթի կազմած նոր գահին խորհրդարանին մէջ զօրաւորութեանց հանդիպի, թագաւորը որոշած է լուծել խորհրդարանը:

ՆԻԹԹԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԼՈՒԽ

Հռոմէ կը հեռագրեն թէ, Պ. Պօստոլ չյաջողելով կազմել դահլիճը, իտալիոյ թագաւորը իր մօտ կանչելով Պ. Նիթթի, ազաւած է որ ընդունի վարչապետութիւնը: Պ. Նիթթի ընդունելով արքայական հրաւերը սկսած է խորհրդակցութիւններ կատարել կուսակցութեանց հետ, կազմելու համար քօսլիսիօն կառավարութիւն մը:

Ժողովրդային կաթօլիկ կուսակցութիւնը արտակարգ նիստ մը գումարած է իր դիրքը ճշդելու համար: Տակաւին յայտնի չէ թէ այս կուսակցութիւնը պիտի մասնակցի կամ ոչ Նիթթիի գահլիճին: Առջի օր Պ. Նիթթի թագաւորին պիտի յանձնէր գահլիճին անդամներուն ցանկը:

Պ. ՄԻԼՈՒՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՔ

Պ. Միլուն երկուշաբթի օր Լօնտօնէ հասած է Բարիզ և յայտարարած է թէ ինք չատ գործ մնացած է Անգլիոյ վարչապետին հետ ունեցած հանդիպումէն:

ՏԱՄԱՏ ՖԵՐԻՏ ՊԵՏԻ ՀՐԱԺԱՐԻ

«Թայմզ» կը տեղեկանայ Պօլսէն թէ, Մեծ-Եպարքոս Տամատ Ֆէրիտ փաշա պալատ երթալով Սուլթանին հաղորդած է դաշնագրին պարունակութիւնը:

Ֆէրիտ փաշայի կառավարութիւնը սրտած է հրաժարիլ երբ դաշնակիցները հաստատ մնան իրենց որոշումներուն մէջ և փոփոխութեան չենթարկեն դաշնագրին պայմանները:

«Թայմզ» թղթակիցը կ'աւելցնէ թէ այն պարագային երբ ներկայ կառավարութիւնը հրաժարի, իր տեղ պիտի անցնի զուտ ազգայնական տարրէ բաղկացեալ դահլիճ մը:

ԹՈՒՐԲ ԾՐՋԱՆԱԿՆԵՐԸ

«Տէյիլ Թէլէկրաֆ» Պօլսէն ստացած տեղեկութեանց համեմատ մայրաքաղաքի թուրք շրջանակներու վրայ դաշնագրին պարունակութիւնը շատ վատ տպաւորութիւն մը թողած չէ:

Ընդհակառակը, դաշնագրին այն պայմանները, որոնք թուրքիոյ ազատութիւն կուտան կարգ մը նաւահանգիստներ ունենալ, լաւ տպաւորութիւն մը յառաջ բերած են:

«Տէյիլ Թէլէկրաֆ» կը հաւատնէ թէ կարգ մը շահագիտական շրջանակներ օգտուելով դաշնագրի պայմաններէն, անգլիական ոսկին 470էն 405ի իջեցուցած են, այսպէս հրապարակին վրայ մեծ վնասներ տալով:

ԶՕՐ. ԾԱՐԲԻ

Թրակիոյ համաձայնական գունդերու հրամանատար զօր. Ծարբի, Կիւմիլիճի-նայի բնակչութեան զեկուցած է հելլէն գունդերու յառաջագացումը: Այս գնդակցումին մէջ կըսուի թէ, ով որ չուզի մնալ հելլէն իշխանութեան ներքեւ, գրաւումէն առաջ պէտք է մեկնի:

Մեկնումի հրաւերին շատ քիչեր պատասխանած են: Մեկնողները ընդհանրապէս պուլկարներ են որոնք պատերազմի միջոցին հաստատուած էին իսկ տեղւոյն թուրք բնակչութիւնը կը պատրաստուի լաւ ընդունելութիւն մը ընել:

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՏԱՐՏԱՆԵԼ

«Էքսպրէս» թերթը կը հրատարակէ իր մէկ թղթակցին տեսակցութիւնը, ուստի արտ. գործոց նախարար Ջիլերինի հետ: Ջիլերին Ֆրանսացի թղթակցին յայտարարած է թէ անկարելի է Ռուսիոյ համար, ապրիլ առաւել Տարտանելի: Ջիլերին հերքած է այն լուրը թէ, Ռուսիոյ և Գերմանիայի կառավարութեան միջև զարմանի դաշնակցութիւն մը գոյութիւն ունի:

ՄԻԼՈՒՆ ԵՒ ԼՕՅՏ ԶՕՐՃ

Բարիզէ կը հեռագրեն թէ, Պ. Միլուն և Մ. Լօյտ Զօրճ Սթաի Համաժողովի գումարումէն առաջ, նորէն պիտի հանդիպին խորհրդակցելու համար:

ԹՐԱԿԻԱ Կ'ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԻ

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, Թրակիոյ մէջ հելլէն զօրաց յառաջ խաղաղութեամբ սկսած է: Հելլէն բանակի հասածէ մինչև Նալլը Գէօյ, Կիւմիլիճի-նայի միջև, Հելլէնները կ'սպասեն Թրակիոյ ամբողջական գրաւման հրամանին:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՏՈՒԴԱՆՔԸ

Անկլո-Ֆրանսական համաժողովին մէջ որոշուած է որ, Գերմանիոյ տալիք պատերազմական տուգանքին 55%ը առնէ Ֆրանսա, և 25% Անգլիոյ:

ԱՆԳԼԻԱ ՀԱԿԱՌԱԿ Է

Հռոմէ կը հեռագրեն թէ, անգլիական կառավարութիւնը դաշնագրի ընդունելութեան համար դրուած պայմանաժամի երկարածագման հակառակ է:

ՍՈՒԼՈՒՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պօլսէն կը հեռագրեն թէ, առջի օր Սուլթանին նախագահութեամբ պալատին մէջ պիտի դումարուէր ժողով մը, ուր վերջնական որոշումներ պիտի առնուէին:

ԹՈՒՐԲ ՄՈՒՆԻՍԻԴՈՒԹԻՒՆԸ

Պօլսէն հասած լուրերու համաձայն, դաշնագրին երեք պայմանները միայն թուրքերու ջիղերուն դպած են: ասոնցմէ առաջին երկուքը՝ Թրակիոյ և Իզմիրի յունաց թողուիլն է, և երրորդը թուրք բանակին շնչումը:

ՀԻԹԻ ՀՄԱՐԺՈՂՈՎԸ

Լօնտօնէ հասած տեղեկութեանց յայտելով, Հիթի քաղաքին մէջ անկլո-Ֆրանսական Համաժողովին մէջ գոյացուցած են երկու տէրութեանց միջև զօրաւոր համաձայնութիւն մը:

ՄՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ԳՈՐԾԱԴՈՒԹԻՒՆ

Մատրիտէ կը հեռագրեն թէ Սպանիոյ մէջ ընդհանուր գործադուլ հռչակուած է:

Վալանսի մէջ ցուցարար կիները, կողոպտած են հացավաճառները: Ոստիկանութիւնը միջամտելով վերաւորած է մի քանի կիներ:

ՄՈՍԿՈՒՆԻ ՀԵՏ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ամերիկեան հեռագրի մը երկու օր առաջ կը ծանուցանէր թէ, յանկարծ Մոսկուտի անթիվ հեռագրի սպասարկութիւնը դադարած էր, «Հաւաս» կը հաղորդէ որ, այդ խզումը յառաջ եկած է սոյնթումէ մը, որ խանգարած է Մոսկուտի կայանը: Անթիվ հեռագրի սպասարկութիւնը վերսկսած է:

Պ. ՆԻԹԹԻ ԱՐԺԱՆԻՔԸ

Հռոմէ հասած լուրերու համեմատ, իտալական քաղաք շրջանակներու մէջ վեր կը հանեն Պ. Պ. թիթթիի և Օրլանտօի հայրենասիրութիւնը, որոնք յայտարարած են թէ միայն Պ. Նիթթի կարող գիմակալելու քաղաքական ներկայ կացութիւնը:

Ազգային Անցումը

Ժամանակին տեղեկացուցած էինք թէ ողբացեալ Մարգար Միլլիգի կը տակին համաձայն իր մահէն ի վեր Իզմիրի բաժինը ինքող գումարներն զրկած էին Իզմիր, յանձնելու համար իրենց պատկանած հաստատութեանց: Այդ գումարներէն 14 հազար Ֆրանք յատկացուցաւ վարժարանաց, 14 հազար հիւանդանոցին, իսկ Ա. Կ. Ո. վարչութեան առեւտրապետի անուան հասած չէքն մէջտեղ չկայ, այսինքն առաջնորդարանն առաջին երկուքն զանձած է իսկ երրորդն չէ յանձնած որով ամսէ մը ի վեր Ֆրանքի վրայ եղած անկումէն 1-2 հարիւր ոսկիէն աւելի վնասի տարբերութիւն մը յառաջ կուգայ: Կը տեղեկանա՞ք որ Ա. Կ. Ո. վարչութիւնն իսկական մը գիմած է Տիտես. Ուորհոյ, բացաւորութիւն ուզելու և այդ չէքն չյանձնուելու մասին անոր արդարացուծի պատճառներն լսելու:

Այդ պատճառներուն մօտէն ծանօթ ենք և լաւ գիտենք թէ, Տիտես, խորհուրդն քննադատէ տեղեկութիւն անգամ չունի անոնց մասին, բայց կ'վերապահենք սպասելով Քաղ. Ժողովոյ տալիք պատասխանին անգամ մըն ալ, ապացուցանելու թէ ինչ ճշմարիտ և ազգայնական էութիւններ տեղի կուենան հաստատութեան մը վարչութեան գէմ, որու բոլոր մեղքն Իզմիրի ժողովուրդին լրակատար վրատարութիւնն պատկերէ եղած է:

—Արմաշի վանքին յորհրդանի իր պատահականութիւնն կ'չարուանակուի Գեր. Տ. Մուշեղ Սի. և Պ. Լ. Սէմէրճեանի կողմէ: Հանգանակութիւնն խոստմնալից կ'երեւի և արդէն հազար ոսկեոյ գումարի մը հասած է և յոյս կայ որ պիտի յաջողին 2000ի յանգեցնել: Հանգանակութիւնն լրատալէ վերջ պիտի հրատարակենք նորիւրաւորներու ամբողջական ցանկը: —Ա. Կ. Ո. խնամակալունի տիկնայք պիտի սկսին որբերու ամուսնուած զգեստներու պատրաստութիւնն: Նիթթիները վարչութիւնն արմատաւորած է և սկսած զրկել որբանոց:

Տեղական Լուրեր

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Հելլէն ընդհ. բանակիտոյն հետեւեալը կը ծանուցանէ.—

Մայիս 13ին Էօտէմիշի մէջ Անտի-վէնտէի ճակատին վրայ, թրքական կանոնաւոր բանակէն գումարտակ մը, զիգրցիրներով և հրետանիով սպառնալիքներու յարձակում գործեց:

Հելլէն յառաջապահները երկու զորախումբով ուժգին հարձակում կուրծնէին վրայ պատասխանելուն: Թուրքերուն, փախուստի մատուցելով զանոնք մինչև անոնց խառնուելու և անկից ալ անգին:

Յոյները ունեցած են ենթատեղաւոր Եօրի Սուլի և 16 զինուոր վրաւոր և չորս հատ մեքենա:

Թուրքերը ունեցած են միայն պատերազմի դաշտին վրայ եղողները հաշուելով, 16 մեքենա և 24 զինուոր վրաւոր: Կը թուի որ թշուառն աւելի շատ կորուստներ ունեցած է, որոնք տակաւին հաստատուած չեն:

ՄՊԱՐԱՊԵՏ Բարաքէվօրուօ, Ա. Ե. Ք. Միլլիգի իսկական մը ջերմ շնորհակալութիւն յայտնած է «Ջիւ-

ւորի Տուէն» հաստատութեան համար, որ Միլլիգի խելացի գաղափարն ունեցած է Յունաստանի բոլոր քաղաքներուն մէջ հիմնելու:

ՉԱԼԻՉԻ անգլիական հրապարակին մասին, Լօնտօնի յունական գեսպան Պ. Գալլամանօս իր կառավարութեան յղած հեռագրին մէջ կ'ըսէ թէ առայժմ մեծ դժուարութիւններու կը հանդիպին բաւալու: Համար այն օրէնքը որ կ'արգիլէ չամիչի ներածումը Անգլիոյ մէջ:

Ասոր պատճառը՝ չամիչի մեծ մըթերքն է որ կը գտնուի բազմաթիւ վաճառականներու մօտ:

Կառավարութիւնը այս ապրանքը ստիպուած ըլլալով ծախել Չիլար գիւնդին, բաւական ծանր վնասներ կըրած է: Յոյն գեսպանը յոյս կը յայտնէ որ, չամիչի մթերքին նուազումով նորէն կարելի պիտի ըլլայ ներածում կատարել:

ԱՆՏԵԱԼ ՕՐ գրած էինք թէ Պուճալի մէջ քունի հիւանդութեան դէպք մը պատահած է և թէ ենթական էր 16 տարեկան աղջիկ մը: Այժմ լուր կը կը տրուի թէ հակառակ բժշկներու թափած միջոցներուն, երիտասարդուհին մեռած է երկու օր առաջ:

«ՄՈՒՍԱՎԱԹ» կը տեղեկացնէ թէ՝ Իզմիրի հետ յարաբերութիւններն խզուած են, կառավարական զօրաց և Մ. Քէմալի մարդոց միջև ընդհարումներուն պատճառաւ:

Այս թերթը կը ծանուցանէ մօտաւորում մեծ կռիւներ, որոնք պիտի մղուին Պիդալի մօտ՝ Կէյվի մէջ, ուր կը համախմբուին զօրաւոր ուժեր:

ԾՐՋԱՄ լուրի մը համեմատ Գօրտէի թրամուէյի ընկերութիւնը մը տաղիր կ'երեւի բարձրացնել Պատմական երու գինը:

Եթէ այս լուրը ճիշդ է, Ընկերութիւնը պարտաւոր է զիններու բարձրացումի ձեռնարկելէ առաջ, զիմիւ և հաւանութիւն ստանալ իտարէի ժողովին:

«ԱՔՐՈՐՈՒՄ» շոգեհաւը, որ երթելով իրեն կը կատարէ Իզմիրի և Գորտէի միջև, երեքշաբթի իրիկուան ժամը 5:30ին տարօրինակ դէպքի մը յառաջ գալուն տեղի տուած է. կարելի չէ եղած հաստատել թէ, արկածի ինչ բերումով մ'է որ, «Աքրօբօլիս» փոխանակ դէպի Գօրտէի ուղղուելու ալիքներէն քլուած է դէպի մաքսատան վրայ:

Այս տեսնելով ժողովուրդը կը սարսափի և ծամբողջներէն մեծ մասը դուրս կը ցատէ նաւէն, դէպի քովէն եղիւրդ և ուրիշ նաւեր: Եւ հազիւ 1/3 ժամ վերջն է որ գահաւան շարժումներէ յետոյ կարելի կ'ըլլայ «Աքրօբօլիս» խելքն գլուխը բերել:

Բայց զարմանալին այն է որ այս արկածները յաճախողէ կը և գրեթէ շարաթ գոնէ անգամ մը կարծես թէ պատահելու ճակատագրուած են: Այսպէս չորեքշաբթի օր, իորէն յոյն նաւը կը վարձուի նաւամատոյցին: Եւ քարոզ ժամ հարկ կ'ըլլայ, որպէսզի մօտենայ նաւամատոյցին: Հելլէն բարձր-գումիէր Պ. Սթրիտտօսի կուրծն քայլը կը յուսանք որ խելքը գլուխը բերէ թէ նաւերուն, և թէ Ընկերութեան վարիչներուն:

ՀՐԱԽԵՐ

Ս. Դ. Հնչակեան կուսակցութեան բոլոր ընկեր ու ընկերակիները կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ ընդհանրական ժողովի որ տեղի պիտի ունենայ 23 Մայիս կիրակի կէսօրէ առաջ ճիշդ ժամը 10ին Ս. Մարտիկեան վարժարանի սրահը:

ՃՕԼԻ, ԱԼԷՎՐԱ ԸՆԿ. ԼՄԹՏ.

ՆԱԽԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՐԾԱԿԱՅԻՆ ԵՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ - ԱՍՏՈՒՆԻ ՎԱՃԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ

Կանոնաւոր երթելի Լոնտոնի եւ Լիվերքուլի եւ Մեծն Բրիտանիոյ թողոր Սաւահանգիստներուն համար: Նմանապէս ամեն տեսակ երթելի օպարատորներն Նիւ-Եորքի համար:

Գործակալք «Բալթիկ» ապահովագրական հրդեհի ընկերութեան շնորհիւ

Տիարք Ժ. Տ. ԱԼԷՎՐԱ ԵՒ ՈՐԴԻՔ ՆԱԽԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ

ԲԻՐԷԱ-ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ

Կրակի դէմ.

NATIONAL UNION SOCIETY LTD.

CENTRAL INSURANCE

LONDON

Ծովային.

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD. LIVERPOOL

Դիմելու մանրամասնութեանց համար.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱՆՆԵՐ Լ.ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

"ԼԱ ՍԱՄԱՐԻԹԵՆ"

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՎԱՐՈՒՆ ԶՈՐԱՅԵՆՈՒԹԵԱՆ

Լ. Գ. ՆԻԳՕԹԵԱՆ

ՅՐԱՆԿԱՑ ԲԱՂ ԹԻՒ 64-66

Վաճառատունս հասած են ամեն նաւերէն նորաձեւութեանց վրայ մեծ առաքելիցն եւ բոլորէն սպարանաց խոշոր մթերք մը, որոնք թէ իրենց անմարդիկ տեղաւորութեամբ եւ թէ շիքուքեամբ կրնան գոհացնել ամենազոյժ և արահաճ ճաշակներն իսկ: Ապրանաց տեսակներն մի առ մի հոս թուել կարելի չըլլալուն միայն այցելութիւն մը բաւական պիտի ըլլայ հաստատելու մեր գրածին ճշդութիւնը:

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԶԱՅՆԸ

Օրաթիւնը Կապուկան և հասարակական

Խմորագրական

ՅՈՎԱՆՆԵՍ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Տարեկան բաժնեգին 700 դր.

ԲԱՐԷ ԵՍԱՆԷՍԻՍ

47

ՅԻՇԱՆՆԵՐ

ԻՇԽԱՆ ՊԻԼՈՎ

— 76 —

Իր հոգին բաւական միտում չէր գործադրութեան համար: Յամառեցաւ մնաց խաղին մէջ, վերջ ի վերջոյ պատահաբար հնարաւոր յաջողութեան մը: Եւ այն ատեն զիջաւ այն գործին զոր մեղի կը նկարագրէ Տօք. Տիլլոն, այն գործին՝ որ մարտիրոսութեան ամէն փառաստան կ'աւանդէ կը վերցնէ արդի Մեքէկայի գլխէն:

Ինչ կորուստ իրեն համար, և ինչ փառք ներքին համար:

Թ Ա Դ Ի Զ Ե Յ

Թաղիչէք շատ ծանօթ անուն մը չէ՛ք եւրոպական քաղաքական աշխարհին մէջ: Սակայն անիկա մէկն է իսկական խելացի այն մարդերէն զորս ճանչնալու արիթմ ունեցած եմ: Անոր հետ խօսակցած եմ երկու անգամ, երկու անգամ ալ Լոնտոնի մէջ:

Առաջինը՝ Սէն Ճէյմս Գիլպի մէջ արուած ճաշի մը միջոցին էր, որուն ներկայ էին ի մէջ այլոց՝ Սըր Տօնալտ Մաքքենզի-Վալլաս որ այն ատեն Թաղի քաղաքական բաժնին տնօրէնն

էր, և Լորտ Ռէյ, նախկին կառավարիչ Պոմպէյի, քաջածանօթ դէմք մը միջազգային իրաւագիտութեան աշխարհին մէջ:

Երկրորդ խօսակցութիւնը տեղի ունեցաւ Թաղիչէքի տունը: Հոն հանդիպեցայ նշանաւոր հրապարակագիր Սթէյտի որ իր մահը պիտի գտնէր Թիւքսթի աղետին մէջ: Այս միջոցին Թաղիչէք Անկլիոյ մէջ՝ գործակատարն է հանգուցեալ վիթի, ռուսական կայսրութեան աղագիտիկ ելմասկան նախարարին որ իր տիքթագորութիւնը կատարեալ ընելու համար՝ եւրոպայի գլխաւոր մայրաքաղաքներուն մէջ ունէր ելմասկան ներկայացուցիչներ, իրապէս երկրորդ դիւանագիտութիւն մը զոր ինք միայն կը հակադէմքէր:

Թաղիչէքի պատմութիւնը շատ հետաքրքրական է: Անիկա իր սկզբնաւորութիւնը ըրած էր գիւնապիտութեան մէջ և շատ փայլուն կերպով վիէննայի դեսպանատան մէջ գտնուելով, հոն հակադիման ընթացքի մը հետեւեցաւ, կամ գէթ գերմանաւէր չեղեցաւ: Այն ժամանակ՝ այն սօրիակ ընթացք մը մահաւոր վըստանդ մըն էր: Պիտարք որուն ազդեցութիւնը՝ Բեթրոկարտի շրջանակներուն վրայ՝ ծանօթ է ամենուն, և որ քան մը զանց չէր առնէր, որոշեց

ԲՈՍՏԱՒ ՄԱՍՆԱՃԻՂ

Թարգոյ հասարակութեան կը ծանուցուի թէ, Հոյոց թաղի «Րէչաթի» փողոց Առաջնորդարանի ճիշդ դիմացը թիւ 1 խանութը, Ա. Արգարեան և Կ. Պաքընեան հաստատած են Բոստայի Մանանճիղ մը ուր՝ յարգոյ յաճախողներու դիւրութեան համար կ'ընդունուին պարզ և ապահովեալ նամակներ, ինչպէս նաև թերթեր, վաճառականական նմոշներ և այլն:

Միևնոյն խանութը կը վաճառուին նմանապէս քօթթրաթի պաշտօնաթղթեր, նամակագրողներ, հիճազ և մազթու զրոյթաթուղթեր և ամեն տեսակ պարսկական և տեղական սիկառներ և ձխախոտներ:

12—30

ԶՐԱԲՈՒԺԱՎԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՅԱԿԱՆ ԼՈԳԱՆՔՆԵՐ

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԳՐՈՒԹԵԱՐԹ

Թ. ՓԱՄԽՆՈՒՏԻ

Պաղ տուչեր
Սկովտիական տուչեր
Մաքրոյական լոգանքներ
Մծուճաթով »
Աղով »
Քօլաթով »
Թիփով »
Համեմով »

Բորտութեան դէմ լոգանքներ և լինելն Հայոց ծրարք փողոց, նոր փուռին դիմաց ԻԶՄԻՐ

Թիւ 19 կանանց համար

« 32 արանց »

Սկովտիական տուչեր, մեծ գեղջ կանանց համար միայն 3 ոսկի ամսական, արանց համար միայն 5 ոսկի ամսական, բժիշկներու, դեղագործներու և խմորագործներու համար կէս գլխի Բորտութեան դէմ միակ դարմանատունն է, ուր դիմողք անպատճառ կ'ըճկուին:

ՆԵՐՔԻՆ ԲԺԻՇԿՆԵՐ

ՏՐ. Բ. Ս. ԲՈՂԻԳՐԱՏԻՍ

ՏՐ. Ս. ՔԱԼԻՍԻԴԻՍ

11—100

ԻՐԱՐ ՄԻ ԱՆՑՆԻՔ

ԱՆԱՐԱՏ ԿԱՐԱԳ ԻՂ ԵՒ ԱՅՎԱԼԼԵԳԻ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԶԵԹ ՈՐԻՆՏ տեղեր մի փնտէք, այլ ուղղակի դիմեցէք

ՅԱԲԵԹԵԱՆ ԵՂԱՐՑ

Վաղեմի և հանրածանօթ ճաշարանը Եօրկանճըլարի մէջ:

Նախնային հարուած մը տալ անոր Թաղիչէքի զգացական կեանքին մէջ միջադէպը՝ երկաթեայ վարչապետին ընծայեց փնտրուած սոթիլը: Բէթրօկարտի դահլիճը պաշտօնական ըրտութիւնէք: Այս վերջինի իր վրէժը լուծեց իւր զօրեղ մարդ մը: Ինքզինքը նուիրեց պատմական ոտնոթմանութեանց և արտադրեց այնպիսի գործեր որոնք մեծ համբաւ մը չահեցուցին իրեն: 1877ի պատերազմի միջոցին իւր կամաւոր վիճակագրութեան էր և ցոյց տուած էր այնպիսի վարմունք մը որով արժանացած էր Ս. Գէորգի խաչի պատուանշանին: Անիկա իր գրական ասպարէզը կը շարունակէր՝ երբ վիթ գայն ընդունեց պետական ծառայութեան մէջ, վերեւ յիշուած պաշտօնին կոչելով գայն Մահը վրայ հասաւ՝ նախ քան որ անիկա կարող եղած ըլլար ի հանդէս բերելու իր ուժին բովանդակ չափը:

Ինչպէս բոլոր խելացի ռուսներուն, Թաղիչէքի խօսակցութիւնն ալ շատ փառանք հրապարիչ էր: Ներքապտութիւն, երեւակայութիւն, սրամտութիւն և հմայք. այս ամենուն հետ տեսակ մը քաջութիւն՝ շօշափելու ամենէն փափուկ խնդիրները՝ կատարեալ դիւրութեամբ:

Բնականաբար մեր խօսակցութիւնը դարձաւ ռուսական յարաբերու-

ԲԱՏԵՐԱԿԱՆ

ՇՔԵՂ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ԵՐԳԻՆԷ

(ՇԻՐՎԱՆՁԱՏԷ)

Նախաձեռնութեամբ

ՀԱՅ. ԲԱՐԵ. ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԻԶՄԻՐ ՄԱՍՆԱՃԻՂԻՆ

«ԱՐՏԱԻԱԶԴ»

ԲԱՏԵՐԱՐԱՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Սիպիլ քաղաքի մէջ (Սթրասբուրգ)

23 Մայիս կիրակի կ. Ե. Յ. 4.30Ժ(Գ ժ.) ԳԻՆԵՐԸ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

Հ. ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԿՈՒՄԲ

Ամեր. Երիտ. Քրիս. Միութեան Տնօրէնութեան հետ գոյացած համաձայնութեան մը հետեւեցով, Ակուսբըս հաճոյքն ունի հրախրելու հայ հասարակութիւնը, և մասնաւորաբար հայ երիտասարդները, յիշեալ միութեան կեդրոնաւորները վարի յարկը նախկին Քաջէ Քրիսթալ) ուր իրենց տրամադրութեան տակ պիտի գտնեն տեղ. Պոլս. և այլ հայ. թերթեր:

ՄՈՒՏԲԸ ԶՐԻ Է

Այս առթիւ Ակուսբըս ուրախ է յայտարարելու նաև թէ, յիշեալ չէնքին սինէմայի սրահը—ներկայացուցներու պահերէն դուրս—տրամադրուած է իր ժողովներուն և բանախօսութիւններուն:

Հ. ՌԱՄԿ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ, ՏԵՂ. ԱԿՈՒՄԲ

Ի ԶՄԻՐ-ՊՕԼԻՍ

ՅԱԿՈԲ ՄՈՍՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ԶՈՒՆԱՎԱՐԱՆ ԿԷՏԷՍՏԷՆ Թ. Ե

Պոլսոյ և Իզմիրի միջև առեւտրական և վաճառականական յարաբերութիւններ դիւրացնելու համար փափաքողք կրնան դիմել վերոյիշեալ հասցէին և ընել իրենց յանձնառութիւնները:

Թանձառութիւնք պիտի կատարուին անձնական երթելովութեամբ:

ԲԺՇԿՈՒՆԻ

ՕՐ. ԱՆՆԱ ՏԵՓԱՆԵԱՆ

Կը տեղեկացնէ իր բազմաթիւ յաճախողներուն և յաճախողներին ներքին որ դարմանատուն մը բացած է Գոգարեալը Ապաճիօղլու փողոց թիւ 28:

Մատրամատնութեանց համար դիմել իգարի դեղարանի ֆրանկաց թաղ, ուր ամեն օր կ'այցելէ:

Թեանց շուրջ: Այդ յարաբերութիւնները շատ գէշ էին: Ռուսիայէն վախճալով՝ Գիւրմանիոյ գիրկը ինկած էինք և Թաղիչէք այս պարագան չի գիտցող մարդ չէր: Անիկա ինծի բաւաւարեց տ'յնքան պարզ սա ճամբատութիւնը՝ թէ հակառուսականութեան և ռուսիայի աղագիտի միութեան միջեւ բացարձակ հակօրինութիւն մը կար, և թէ, հետեւաբար, սխալ ճամբէ կերթայինք, քանի որ օր մը չէ օր մը, ինքնապահպանութեան բնազդը ճակատագրօրէն մեզ պիտի մղէր հակառակ ճամբուն մէջ: Դիւրաւ կարելի է երեւակայել Թաղիչէքի փաստարկութիւնը, ուստի պէտք չի տեսնուիր պնդելու: Այս պատուս ռուս մատնադրին փաստերը բոլոր Ռուսմանացիներուն գլխուն և սրտին մէջ են:

Թաղիչէք հարկաւորապէս հասաւ Պետարպիոյ խնդրոյն կընդունէր թէ ռուսական կառավարութիւնը սխալ ըրած էր՝ մեզի պարտադրելով Պետարպիոյ հրեք գտնուներու փոխառականութիւնը: Տօպրուճարի հետ ինքայն կարծիքն ունէր որ Ռուսիա պարտաւոր էր միայն մեզի առաջարկել այդ փոխանակութիւնը, և ձեռնպահ մնալ ու ետ քաշուիլ՝ եթէ մերժէինք:

(Շարունակել)